

ПРОЄКТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
Старобільської міської
військової адміністрації
Старобільського району
Луганської області
від _____ № _____

**Старобільська міська програма
національно-патріотичного виховання
на 2026-2027 роки**

м. Старобільськ - 2025 рік

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Назва Програми	Старобільська міська програма національно-патріотичного виховання на 2026-2027 роки
2.	Мета Програми	Формування та розвиток в закладах освіти Старобільської міської територіальної громади системи національно-патріотичного виховання на основі утвердження принципів любові і гордості за рідний край, свою громаду, власну державу, її історію, мову, культуру, науку, спорт, національних і загальнолюдських цінностей, зміцнення якостей громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин
3.	Ініціатор розроблення Програми	Старобільська міська військова адміністрація Старобільського району Луганської області, Відділ освіти Старобільської міської ради Луганської області
4.	Дата, номер і назва нормативно-правових актів, на основі яких розроблено Програму	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР, Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 № 389-VIII, Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» від 13.12.2022 № 2834-IX, Стратегія утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року, схвалена постановою Кабінету Міністрів України від 15.12.2023 № 1322, Державна цільова соціальна програма з утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2028 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 30.07.2024 № 864
5.	Головний розробник Програми	Відділ освіти Старобільської міської ради Луганської області
6.	Відповідальний виконавець Програми	Відділ освіти Старобільської міської ради Луганської області
7.	Термін реалізації Програми	2026-2027 роки

8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	99,950 тис. грн, з них: 2026 рік – 49,950 тис. грн; 2027 рік – 50,0 тис. гривень
9.	Очікувані результати виконання	- Підвищення серед дітей знань про видатних особистостей українського державотворення, визначних українських учених, педагогів, спортсменів, військових, підприємців, провідних діячів культури, мистецтв, а також духовних провідників українського народу; - збільшення кількості громадян, зокрема, дітей та учнівської молоді, які пишаються українським походженням, громадянством; - збільшення кількості учасників, залучених до заходів з національно-патріотичного виховання
10.	Ключові показники ефективності	Здійснення ефективного національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді в закладах освіти Старобільської міської територіальної громади, поширення сучасного передового досвіду формування активного громадянина, залучення громадських організацій (об'єднань), які займаються національно-патріотичним вихованням, до роботи з дітьми та учнівською молоддю. Підвищення соціальної і громадянської активності учнівської молоді через їх участь у процесах державотворення та усвідомлення власної відповідальності за майбутнє України

I. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Старобільська міська програма національно-патріотичного виховання на 2026-2027 роки (далі – Програма) базується на основі принципів національної самобутності українського народу, його консолідації навколо спільного майбутнього, національної державності українського народу, захисту незалежності, територіальної цілісності України та формування спільних ціннісних орієнтацій через участь у процесі розбудови Української держави.

З 24 лютого 2022 року триває повномасштабна війна, яку російська федерація розв'язала проти України. Кожен день війни проносить страждання українському народу.

Тому нині, як ніколи, виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання дітей і молоді – формування нового українця, який діє на основі національних та європейських цінностей.

В умовах воєнної агресії російської федерації в Україні національнопатріотичне виховання є одним із пріоритетних напрямів діяльності держави та суспільства щодо розвитку національної свідомості на основі суспільнодержавних (національних) цінностей, формування в дітей та учнівської молоді почуття патріотизму, поваги до Конституції і законів України, соціальної активності та відповідальності за доручені державні та громадські справи, готовності до виконання обов'язку захищати незалежність та територіальну цілісність України.

З основних проблем, на розв'язання яких спрямована Програма, визначено наступні:

- відсутність ефективного механізму формування та реалізації державної політики у сфері національно-патріотичного виховання;
- брак духовності і моральності в суспільстві;
- наявність істотних відмінностей у системах цінностей, світоглядних орієнтирах груп суспільства, населення громади, окремих громадян;
- недостатня поінформованість населення України про історичні факти героїчної боротьби та визволення від поневолення українського народу і здобуття незалежності України;
- слабкий науково-методичний супровід питань національно-патріотичного виховання;
- недостатній рівень обміну досвідом, успішними практиками у сфері національно-патріотичного виховання;
- відсутність цілісного національного мовно-культурного простору, стійкості його до зовнішнього втручання та сталої роботи з розвитку української мови;
- наявний вплив держави-агресора на суспільство в інформаційній, освітній, культурній сферах України;
- перетворення інформаційного простору на поле маніпуляцій суспільною свідомістю, продукування ціннісної дезорієнтації;
- відсутність дієвої системи підготовки кадрового потенціалу для організації та здійснення заходів із національно-патріотичного виховання, зокрема в молодіжному середовищі;
- недостатня частка осіб, які готові до захисту територіальної цілісності та незалежності України.

Реалізація Програми сприятиме формуванню в дітей та молоді національно-культурної громадянської ідентичності, національно-патріотичного світогляду, збереженню та розвитку суспільно-державницьких і духовно-моральних цінностей українського народу, утвердженню поваги до державної мови та готовності громадянина до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України. Програма передбачає забезпечення комплексної, системної і цілеспрямованої діяльності органів місцевого самоврядування, громадських організацій, сім'ї, закладів освіти, інших соціальних інститутів щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із

захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної держави.

Отже, наявність вказаних чинників зумовлює необхідність реалізації Старобільської міської програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2026-2027 роки.

Програма має відкритий характер і може доповнюватися (змінюватися) в установленому чинним законодавством порядку, коли в період її виконання відбуватимуться зміни в законодавчих та нормативно-правових актах України.

II. Мета та завдання Програми

Метою Програми є подальший розвиток у закладах освіти Старобільської міської територіальної громади системи національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді, на основі формування й утвердження принципів любові і гордості за власну державу, її історію, мову, культуру, науку, спорт, національних і загальнолюдських цінностей, усвідомлення громадянського обов'язку та зміцнення якостей патріота України як світоглядного чинника, спрямованого на розвиток успішної країни та забезпечення власного благополуччя в ній; формування свідомого громадянина-патріота Української держави, представника української національної еліти через набуття молодим поколінням національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних якостей та духовних цінностей.

Для досягнення мети Програми з використанням сучасних підходів до визначення пріоритетності у розв'язанні існуючих проблем передбачено завдання і заходи.

Головними завданнями є:

- формування у дітей та учнівської молоді громадянських почуттів, любові до рідної землі, культури та історії свого народу, бажання працювати задля держави;
- забезпечення духовної єдності поколінь, виховання поваги до батьків, духовної культури особистості, створення умов для формування її світоглядної позиції;
- формування та розвиток мотивації, спрямованої на підготовку до захисту Української держави, соціальної активності дітей та молоді;
- широке залучення молоді до активної участі у національнокультурному відродженні українського народу, розвитку традицій, мовної культури та національно-етнічних особливостей.

III. Шляхи та способи розв'язання проблем

В основу системи національно-патріотичного виховання покладено ідеї зміцнення української державності як консолідуючого чинника розвитку суспільства, формування патріотизму, насамперед у дітей та учнівської молоді. Національно-патріотичне виховання дітей та учнівської молоді відбувається шляхом:

- формування національно-культурної ідентичності, національнопатріотичного світогляду, збереження та розвитку духовно-моральних цінностей українського народу;
- усвідомлення досягнень українського народу, його інтелектуальних і духовних надбань;
- відданості ідеї розбудови України, формування у дітей та учнівської молоді активної громадянської, державницької позиції та почуття власної гідності;
- скоординованої роботи та взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування, закладів освіти у сфері національнопатріотичного виховання, ефективної співпраці з молоддю;
- формування широкої громадської підтримки процесів національнопатріотичного виховання, підвищення ролі сім'ї, активної участі волонтерів, активістів;
- цілеспрямованого та прогнозованого розвитку у сфері національнопатріотичного виховання;
- сприяння консолідації українського суспільства навколо ідей спільного майбутнього, захисту територіальної цілісності України, реформ і державотворення;
- заохочення дітей та учнівської молоді до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів;
- збереження культурної спадщини як основи національної культури та розширення доступу до неї громадян.

Отже, Програма покликана сформувати цілісну систему, спрямовану на забезпечення процесу національно-патріотичного виховання, яка є важливою складовою національної безпеки України. Реалізація Програми створить підґрунтя для мотивації дітей та учнівської молоді до навчання, праці та захисту суверенітету і територіальної цілісності України.

IV. Результативні показники програми

Виконання Програми в рамках реалізації статей 11, 17 Конституції України стосовно консолідації та розвитку української нації, її історичної свідомості, традицій і культури, захисту суверенітету і територіальної цілісності України та Закону України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» дозволить:

- забезпечити комплексну систему і цілеспрямовану діяльність органів державної влади, місцевого самоврядування, закладів освіти, сім'ї щодо формування в дітей та учнівської молоді високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо українського народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку;
- сприяти проведенню культурно-мистецьких заходів, присвячених українським історичним подіям і діячам, борцям за незалежність та

територіальну цілісність України;

- реалізувати проекти і вживати заходів із популяризації та збереження культурної спадщини і культурних цінностей України серед дітей та учнівської молоді;

- розширити сферу застосування української мови дітьми та молоддю як невід'ємного елемента національно-патріотичного виховання;

- вживати заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби;

- приймати участь у Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура»).

Виконання Програми дозволить сформувати в дітей та учнівської молоді високу громадянську свідомість на засадах українських національно-історичних традицій, повагу до історії і культури українського народу, сприятиме героїзації осіб, які віддали життя за незалежність та територіальну цілісність України. Передбачені кроки сприятимуть вихованню різнобічно та гармонійно розвиненого, національно свідомого, високоосвіченого громадянина України, який буде здатний реалізувати свої права та виконувати покладені на нього Конституцією України обов'язки.

За потреби здійснюватиметься перегляд запланованої діяльності, пошук та впровадження більш ефективних засобів щодо організації національнопатріотичного виховання дітей та учнівської молоді.

V. Фінансове забезпечення програми

Видатки на виконання Програми здійснюються за рахунок коштів, виділених в установленому порядку з бюджету Старобільської міської територіальної громади та коштів з інших джерел фінансування, що незаборонені законодавством України. Виконання Програми проводиться щорічно, виходячи з фінансових можливостей бюджету міської територіальної громади, в межах затверджених бюджетних призначень.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми складає 99,950 тис. грн, з них: 2026 рік – 49,950 тис. грн., 2027 рік – 50,0 тис. грн.

Термін виконання Програми: з 2026 по 2027 рік включно.

VI. Напрями, діяльності та заходи програми

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці
1	2	3	4	5
1.	Формування та впровадження методичних засад національно-патріотичного виховання	1) Залучити педагогічних працівників закладів освіти до навчання в обласних та всеукраїнських тренінгах-вишколах, семінарах-тренінгах у рамках проекту «Школа виховника джур» для підготовки виховників, які залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади освіти

		військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)		
		2) забезпечити участь педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти у проведенні занять з питань патріотичного виховання дітей та учнівської молоді, пошукової роботи, розвитку духовності та зміцнення моральних засад у суспільстві на курсах підвищення кваліфікації обласного інституту післядипломної педагогічної освіти	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклад загальної середньої освіти
		3) Проводити у закладах освіти тематичні заходи (конференції, круглі столи, зустрічі, виховні години), спрямовані на виховання патріотизму, любові до України, поваги до державних символів, готовності захищати її суверенітет і незалежність	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади освіти
2	Активізація діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування та громадських організацій у сфері національно-патріотичного виховання	1) Сприяти залученню до заходів із національно-патріотичного виховання представників ветеранських громадських організацій, козацтва, учасників АТО, учасників заходів, пов'язаних із захистом державних інтересів проти агресії росії, учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та ін.	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади освіти, громадські організації (за згодою)
		2) Забезпечити участь дітей у районному та обласному етапах Всеукраїнської дитячоюнацької військово-патріотичної гри „Сокіл“ („Джура“), військовоспортивних турнірах тощо	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади загальної середньої освіти
		3) Забезпечити організацію та проведення за участю дітей та учнівської молоді суспільно значущих, інформаційно-просвітницьких та святкових заходів з нагоди відзначення: Дня Соборності України, Дня пам'яті та примирення, Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, Дня українського добровольця, Дня Національної гвардії України, Дня Конституції України, Дня Гідності та Свободи, Дня захисника України, Дня українського козацтва, Дня Незалежності України, Дня Державного Прапора України, Дня міста, тощо	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади освіти
		4) Залучити учнівську молодь до громадської та волонтерської діяльності через проведення заходів, благодійних акцій.	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади освіти
		5) Провести заходи, що сприяють утвердженню в свідомості і почуттях дітей і молоді патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України.	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади освіти
		6) Провести у закладах освіти громади виховні заходи щодо формування у дітей та молоді толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій.	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади освіти
		7) Проводити заходи із формування розуміння у молоді державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції та практичних кроків щодо зближення з НАТО, зберігаючи в основі українські національні цінності	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади загальної середньої освіти
3	Формування мовної культури,	1) Проводити мовно-літературні заходи, організовувати конкурси, турніри, вікторини,	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської

	оволодіння та вживання української мови як духовного коду нації	виставки: - до Дня української писемності та мови; - до Міжнародного дня рідної мови.		міської ради, заклади освіти
		2) Сприяти участі учнівської молоді у Міжнародному конкурсі з української мови ім. П. Яцика, у Міжнародному мовнолітературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади загальної середньої освіти
		3) Підтримувати мистецькі проекти національнопатріотичного спрямування, з метою підвищення рівня обізнаності з українською культурою, поширення україномовного культурного продукту, покликаною формувати позитивне ставлення до української мови та культурних надбань українського народу.	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади освіти
		4) Проводити заходи щодо утвердження традиційних сімейних цінностей та активне залучення сім'ї до процесу національно - патріотичного виховання	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади освіти
4.	Інформаційне забезпечення сфери національно-патріотичного виховання	1) Висвітлювати на сайтах та сторінках Фейсбук заходи національно-патріотичного спрямування, матеріали про національно-патріотичне виховання	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади освіти
		2) Розробити, виготовити та розповсюдити інформаційнопросвітницькі відео, аудіо та електронні матеріали щодо національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді	2026 - 2027 роки	Відділ освіти Старобільської міської ради, заклади освіти

VII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію виконання заходів Програми забезпечує Відділ освіти Старобільської міської ради Луганської області.

Контроль за виконанням заходів Програми здійснює Старобільська міська військова адміністрація Старобільського району Луганської області.

Організація процесу виконання Програми покладається на Відділ освіти Старобільської міської ради.

Відділ освіти Старобільської міської ради Луганської області щороку в I кварталі, наступного за звітним періодом, звітує про хід виконання Програми начальнику Старобільської міської військової адміністрації Старобільського району Луганської області.

Начальник Відділу освіти
Старобільської міської ради
Луганської області

Наталія ГУПАЛ